Cena za egzemplarz 15 groszy.

Cena za egzemplarz 15 groszy.

GÓRNOŚLĄZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GÓRNOŚLĄZAK wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje miesięcznie 3.— zł.

Przez lud — dla ludu!
Redakcja i Administracja: Katowice św. Stanisława 4
Telefon 1414 i 158 — P. K. O. Katowice 304540

ZA OGŁOSZENIA płaci się 20 gr za wiersz milim Wiersz reklamowy 70 gr. Na pierwszej stronie 80 groszy.

Nr. 49 | **Katowice, środa 1-go marca 1933 r.** | **Rok 32**

Do walki z niemoralnemi gazetami!

Wyrzucić z domów wszystkie gazety złe i bezwstydne, zatruwające dusze ludu naszego!

Dziś gazeta dotarła do najszerszych warstw, przedostała się zarówno pod strzechę wieśniaczą, jakoteż i robotniczą. **Czytają wszyscy, tak wielcy, jak i mali.** z tego można się cieszyć i radować. Niestety wielka liczba rodaczek i rodaków **czyta gazety złe i niemoralne.** Do tych zaliczamy u nas na Śląsku gazety, **drukowane w Warszawie, Łodzi** (u żydów) **w Krakowie, a nawet w Katowicach** (w „Polonii", własności posła Korfantego) a sprzedawane po 10 i 7 groszy, te wszystkie z czerwonemi nagłówkami. Dziwić się trzeba, że **w wydawnictwie, uchodzącem za katolickie, znalazło się miejsce dla brukowca 7-groszowego, lubującego się w brudnych sensacjach i wyolbrzymiającego różne przestępstwa i zbrodnie.** Nędza moralna, stała się jego chlebem codziennym i tą strawą karmi swoich czytelników, **zupełnie bezkarnie i bez odruchu ze stron do tego powołanych. Przeciw tym gazetom niemoralnym i wyuzdanym musimy prowadzić walkę!**

Hasło „Swój do swego i po swoje" — wywieszamy na szyldach sklepów naszych. Wyrzucamy obce towary z naszych sklepów i domów, domagając się swojskich wyrobów. **Takim towarem obcym, dla naszego polskiego, katolickiego ducha jest każda gazeta zła i niemoralna.**

Gazeta naprawdę polska, wtedy jest polską, jeżeli jest owiana duchem narodowym. Z takiej gazety powinna przebijać miłość tego wszystkiego, co dla narodu jest święte i drogie. A więc miłość wiary, miłość ojczyzny, języka ojczystego, cześć dla naszych bohaterów, cześć dla tych wszystkich, co w narodzie przez cnotę, naukę i poświęcenie stali się wielkimi i sławnymi.

Dla polskiego i katolickiego czytelnika nie wystarcza jednak polski duch gazety, ale aby gazeta przezeń czytana, była także katolickim duchem natchniona i ożywiona. **Gazeta, w której brak miejsca dla Boga, brak ciepła dla wiary Kościoła katolickiego, nie może zadowolnić ducha polskiego i katolickiego czytelnika.** Ileż czyta się takich gazet, których celem jest wydrzeć wiarę katolicką z serc naszych, zohydzić ją i sponiewierać? Ile takich właśnie gazet przedostało się do rąk naszych?

Pewien odłam gazet nadużywa swoich stosunków wpływowych do szarpania rzeczy świętych oraz do ubliżania Kościołowi i jego przedstawicielom. — Czyż my, katolicy, mamy jeszcze czytać te gazety i czasopisma, które szargają rzeczy święte i ubliżają Kościołowi? **Katolik winien wiedzieć, co jest katolickie, kochać swoją wiarę i Kościół i nie brać do ręki i duszy tego, co te świętości nasze kala.** Skroś katolik, kochaj katolicyzm, żyj po katolicku, myśl po katolicku i tę myśl karm katolicką strawą. **To jest jasne, że gazety brudne i nieobyczajne nie mogą spełnić tej roli uszlachetnienia i udoskonalenia.** „Wszak z kim kto przestaje, takim się staje". Jak niepodobna zażyć trucizny i nie zatruć się, tak samo **niepodobna jest rzeczą czytać brudne i bezwstydne gazety,** a nie zbrukać się.

Czy też zabrania nam kto czytać niemoralne gazety?

Tak! W pierwszym rzędzie **zakazuje nam Bóg, Kościół i własne sumienie.** „Unikaj złego, a czyń dobrze." Tej zasady powinien się trzymać każdy prawy katolik. I niech wie, że **czytanie różnych brudów nie tylko szkodzi Kościołowi, państwu, ale także krzywdzi jego samego.**

„Do broni bracia, do broni!" Takie hasło rozbrzmiewało dawniej w naszym polskim narodzie, gdy wróg nacierał na wiarę i ojczyznę. Do broni, bracia, do broni, wołano po całym kraju, gdy hordy bolszewickie groziły zagładą Polsce i cywilizacji zachodniej.

I my dziś, jak dawniej ojcowie nasi, powołani jesteśmy do broni innej t. j. duchowej. **Wróg wiary i narodu przez złe gazety atakuje i gubi dusze nasze. Obowiązkiem naszym jest chwycić za broń dobrej katolickiej prasy, w obronie naszej wiary, mowy i naszych obyczajów,** a nie zaś za prasę żydowską, która wydaje różne romansidła bezwstydne i niemoralne.

Znak krzyża Chrystusowego dał zwycięstwo Konstantynowi, cesarzowi rzymskiemu, w walce o honor i całość państwa. „W tym znaku zwyciężysz". **Prasa katolicka, to znak krzyża, który nas do szczęścia powinien doprowadzić.** Pod sztandarem katolickich gazet, zatkniętym na murach Watykanu, powinny stanąć wszystkie narody, a także i nasz naród.

Na zgliszczach parlamentu Rzeszy.

Berlin. Gmach Reichstagu w większej swej **części przedstawia obraz zgliszcz.** Rusztowanie środkowej wielkiej kopuły pod wpływem ognia uległo zniszczeniu i częściowo już zaczęło się walić. Groźba zawalenia trybun, otaczających wielką salę posiedzeń, ogromnie utrudniała akcję ratunkową. Część nie strawił ogień, to uległo zniszczeniu przez masy wody, użyte w czasie akcji ratunkowej. W niektórych korytarzach woda sięgała do łydek. Po zewnętrznej stronie gmachu strumienie wody marzły z powodu zimna, tworząc zwieszające się sople lodu.

Berlin. Zarządzenie ministra **Goeringa ma charakter zdecydowany i ostry. Decyzja w sprawie ewentualnego ogłoszenia stanu wyjątkowego zależy od uchwały, jaką poweźmie gabinet Rzeszy. Kanclerz Hitler oświadczył, że wybory odbędą się w przewidzianym terminie.**

Gdzie szukać podpalaczy?

Londyn. Pożar gmachu Reichstagu wywołał w Londynie **olbrzymie wrażenie. Nikt nie daje wiary wersji oficjalnej, że Reichstag podpalili komuniści.** We wszystkich wywodach stwierdzają, że **komuniści są najmniej zainteresowani w zniszczeniu Reichstagu,** albowiem Reichstag pozostawał jedyną wolną trybuną, w której komuniści **mogli ewentualnie przemawiać** i jedyną polityczną instytucją, w której dzięki swej liczbie mogli odgrywać pewną rolę. Wszystko wskazuje na to, że **partja hitlerowska spowodowała podpalenie Reichstagu, albowiem ona jedynie ciągnąć będzie z tego korzyści polityczne.** Daje to bowiem możność zastosowania **skutecznych represyj przeciw komunistom i socjalistom,** aby w ten sposób wpłynąć na wynik niedzielnych wyborów. Ponadto umożliwi to przeniesienie obrad Reichstagu **z Berlina do innego miasta, będącego pod regimem hitlerowskim. Popołudniowy „Star" wprost oskarża organizacje hitlerowską o podpalenie Reichstagu,** zaopatrując wiadomość z Berlina olbrzymim nagłówkim: „Pożar Reichstagu propagandą wyborczą"! Dziennik wysuwa podejrzaną okoliczność, że przy aresztowanym rzekomo holenderskim komuniście znaleziono zarówno paszport zagraniczny, **jak i wiele innych dokumentów, ułatwiających policji stwierdzenie jego tożsamości.** „Evening Standart" pisze: **Bylibyśmy zdziwieni, gdyby świat uwierzył hitlerowcom, że podpalenie Reichstagu było dziełem komunistów.** Niemiecka partja komunistyczna nie jest tak dalece pozbawiona zdrowego rozsądku. Ten wypadek, pisze dziennik, jest bardzo szczęśliwym dla hitlerowców.

Policja działa.

Berlin. Trwająca przez całą noc **akcja policji przeciw komunistom zakończyła się aresztowaniem 100 osób.** M. in. aresztowani zostali **znany pacyfista niemiecki Lehmann-Russbueldt,** adw. **Barbach, Absel i Litten** oraz prof. **Felix Halle** i znany **poeta komunistyczny Ludwik Renn,** jak również poseł frakcji komunistycznej **Remele.** Pogłoski o aresztowaniu **przywódcy frakcji komunistycznej Reichstagu Torglera dotychczas nie zostały potwierdzone.** Śledztwo prowadzone jest w gmachu prezydjum policji, dokąd sprowadzono wszystkich aresztowanych. Tam też złożono skonfiskowane materjały, jak broń i amunicję, a m. in. i kule dum-dum. **Gmach Reichstagu oraz Plac Republiki otoczone są nadal kordonem policji. Według danych policyjnych aresztowany podpalacz Van Der Luebbe należy do holenderskiej partji komunistycznej** do t. zw. związku Spartakusa. Luebbe oświadczył, że czynu swego dokonał **z zemsty wobec międzynarodowego kapitalizmu (?).** Luebbe przed dwoma laty zażądał paszportu zagranicznego na wyjazd do Rosji, **i od tej chwili ślad za nim zaginął.** Zaprzecza on, jakoby miał wspólników. Poseł holenderski w Berlinie odbył dłuższą rozmowę telefoniczną ze swoim rządem.

Zapowiedź ulepszenia naszych gazet.

W najbliższych dniach rozpoczynamy druk pięknych powieści.

Już w miesiącu marcu br., na liczne życzenia naszych Czytelników, rozpoczynamy druk ślicznych powieści w odcinkach, mianowicie:

„Sieroty"

w codziennych gazetach: **Katolik Polski**
Górnoślązak i
Goniec Śląski

„Genowefa"

w trzyrazowych gazetach: **Katolik Śląski i**
Gwiazdka Śląska.

Ponadto rozpoczynamy druk w arkuszach, jako **dodatek tygodniowy** do wszystkich gazet niezwykłej powieści p. t.

„Hrabina żebraczka"

Przygotowujemy wreszcie do druku powieść historyczną, wybitnie śląską p. t.

„Hrabia Damian".

Dodatki tygodniowe ciekawe i aktualne:

„Rolnik", „Pszczelarz i Ogrodnik", „Hodowca Drobiu", „Ziemia Śląska", „Rodzina", „Niedziela", „Śmieszek", „Dzwonek", „Inwalid", „Zdrowie", „Młodzież" pozostają niezmienione.

Udzielamy bezpłatnych porad prawnych i leczniczych.

Zamawiajcie więc na miesiąc marzec gazety, które dają Wam tak wielkie korzyści, u miejscowego agenta, na poczcie lub w administracji: Katowice, ul. św Stanisława 4, tel. 14-14.

Praca we wszystkich kopalniach polskiego zagłębia węglowego zamrze na dwa dni.

Związki zawodowe ogłosiły strajk protestacyjny.

Katowice, 1 marca.

We wtorek 28 lutego b. r., a więc w dniu wczorajszym, odbyło się trzecie kolejne posiedzenie Międzyzwiązkowego komitetu górniczego, na którem — po rozpatrzeniu się w sytuacji — przedstawiciele związków tworzących porozumienie, **postanowili wezwać górników zagłębia górnośląskiego i dąbrowsko-krakowskiego do dwudniowego strajku protestacyjnego, który rozpocznie się w piątek 3 marca rano, a zakończy w sobotę 4 marca o północy.** Ponadto postanowiono **wezwać górników do bezwzględnego podporządkowania się kierownictwu międzyzwiązkowemu i nie dawania posłuchu prowokatorom, którzy chcieliby przedłużyć strajk.**

W związku z wezwaniem do strajku kierownictwo międzyzwiązkowe wydało do górników odezwę, w której proklamuje dwudniowy strajk.

Strajk protestacyjny rozpoczyna się **w piątek dnia 3 marca b. r. o godz. 6 rano a kończy się w sobotę 4 marca b. r. o godz. 24.**

Naznaczony strajk **musi solidarnie ogarnąć wszystkie kopalnie polskiego Zagłębia węglowego, ażeby pokazać kapitalistom, że górnik polski wszystkiemi legalnemi środkami stojącymi mu do dyspozycji bronić się będzie przeciwko nowym reakcyjnym zamachom przemysłowców.** Gdyby mimo dwudniowego strajku protestacyjnego wypowiedzenie płac nie zostało wycofane i obecne płace na dłuższy okres czasu nie zostały ustalone — wówczas solidarnie Związki będą proklamować na czas nieokreślony powsz. strajk przeciw obniżce płac.

Senat uchwalił budżet Państwa.

Warszawa. Na plenarnem posiedzeniu Senatu przystąpiono do obrad nad **budżetem monopoli.** Sprawozdawca senator Karłowski (BB.) zaznaczył, że w ostatnich latach **dochody z monopoli wynoszą niepełne 30 proc. ogólnych dochodów skarbowych.** Referent stwierdził, **że uprawa tytoniu jest jedną z najbardziej rentownych w rolnictwie.** Wpływy z monopolu spirytusowego przewidziane są w wysokości **230 milj. zł. i wykazują ogromny spadek.** Mówca omawia szerzej gorzelnictwo, poczem monopol zapałczany oraz loterję państwową. **Senator Szarski (BB.) referował budżet emerytur i zaopatrzeń, rent inwalidzkich i pensyj.** W dziedzinie rent inwalidzkich uzyskano **20 milj. oszczędności** w wyniku nowej ustawy o zaopatrzeniu inwalidów. Przedstawiając budżet długów państwowych, mówca podkreślił, że na giełdzie nowojorskiej **nasza emisja, np. nasza pożyczka z 1932 r. uzyskała poprawę większą niż pożyczka czechosłowacka, węgierska a nawet francuska.** W budżecie Ministerstwa Skarbu mówca podkreśla, że rok obecny w dziedzinie walutowej jest rokiem przesileniowym. **Silna pozycja naszego złotego świadczy o tem, że klasyczna polityka walutowa, t. j. ścieśnianie obiegu w miarę kurczenia się pokrycia, nie zawodzi.**

W głosowaniu przyjęto budżet ministerstwa skarbu z niezn. poprawkami. W ustawie skarb. zmniejsza się ogólna suma wydatków na **2 457 980 694.** Rozchody przedsiębiorstw państwowych obecnie zawierają sumę **235 275 081.** Ogólna suma dochodów wynosi **2 058 931 881.** Deficyt więc budżetu po poprawkach Senatu wynosi **39 048 8193. Następnie przyjęto całą ustawę skarbową z preliminarzem budżetowym.** Ponadto przyjęto rezolucje komisji budżetowej, wzywającą m. in. rząd, aby z uwagi na przypadającą w roku bieżącym rocznicę 250-lecia odsieczy Wiednia przez Jana Sobieskiego, **dało wyraz pamięci i hołdowi dla bohaterskiego króla przez wydanie odpowiedniej monety pamiątkowej.** 3. Rezolucje senatora Thullie i Makarewicza. **Senat stwierdza konieczną potrzebę kolonij dla Polski i wzywa rząd, by w chwili, kiedy sprawa rozdania mandatów kolonjalnych stanie się aktualna na forum międzynarodowem, przedstawił żądania Polski do odpowiednich mandatów kolonjalnych.**

Hitler po wyborach wybiera się do Rzymu.

Paryż. Jak się dowiaduje korespondent genewski „Petit Parisien" od wybitnych osobistości, przybyłych z Niemiec, przygotowuje się tam **sensacyjne spotkanie między Berlinem a Rzymem.** Według tych informacyj kanclerz Hitler zamierza udać się po wyborach, t. j. między 20 a 25 marca do **Rzymu w celu odbycia z Mussolinim doniosłej rozmowy.** Należy zaznaczyć, że wizyta ta pozostaje w zależności od rezultatów wyborów oraz od wypadków, jakie mogą one wywołać w Niemczech.

Burza śnieżna nad Anglją.

Ostatnio szalała nad Anglją burza śnieżna o sile, jakiej nie pamiętano od 50 lat. W niektórych okolicach opady śnieżne zakryły całkowicie parterowe domy. Komunikacja kolejowa, drogowa, telefoniczna i telegraficzna została zupełnie przerwana — nie brakło także ofiar w ludziach. Zdjęcie nasze daje nam obraz spustoszenia w Cardiff-Newport, wyrządzonego przez śnieżycę.

Poświęcenie linji kolejowej Śląsk — Bałtyk.

Warszawa. Dziś rano specjalnym pociągiem wyjeżdżają na poświęcenie i otwarcie linji kolejowej **Herby Nowe — Gdynia przedstawiciele Rządu i zaproszeni goście.** W uroczystości tej wezmą udział **przedstawiciele sfer finansowych francuskich.**

W obawie przed bolszewizmem.

Berlin. Obradujący w permanencji gabinet Rzeszy po wysłuchaniu sprawozdania ministra Goeringa uchwalił **przedstawić prezydentowi Hindenburgowi projekt nowego dekretu o ochronie narodu niemieckiego przed niebezpieczeństwem bolszewizmu.** Dekret, jak informuje Biuro Conti, zawierać będzie **daleko idące postanowienia ograniczające wolność osobistą obywateli.**

Hitlerowcy planowali obalenie Hindenburga.

Wiedeń. „Arbeiter Zeitung" uważa twierdzenie, **że gmach Reichstagu podpalił komunista holenderski, za niewiarogodne. Podpalenie Reichstagu leżało w interesie narodowych socjalistów,** którzy przygotowują **nowe akty terroru przeciwko swym przeciwnikom politycznym.** „Arbeiter Zeitung" twierdzi dalej, że oddziały szturmowe narodowych socjalistów przygotowują się do masowego pochodu na Berlin. W dniu wyborów albo bezpośrednio potem mają w **Niemczech nastąpić niespodzianki polityczne.** Narodowi socjaliści planowali rzekomo proklamowanie **ustąpienia Hindenburga, nawet wbrew jego woli.** Od zamiaru tego jednak odstąpili, ponieważ generałowie Reichswehry, którzy są wierni Hindenburgowi, zagrozili w takim wypadku oporem.

Przesilenie finansowe w Ameryce potęguje się.

Nowy Jork. Kryzys bankowy w Stanach Zjednoczonych zwiększa się z każdym dniem. Nadzwyczajne zarządzenia zostały wydane również w Columbus (stan Ohio) w Harrisburgu (st. Pennsylvania), i w Dover (st. Delaware). Liczba banków zagrożonych w stanie Ohio wynosi obecnie około 100. Kryzys dosięgnął obecnie również stanów Arkansas i Kentucky.

Przychwyceni na przemycie.

Brzeziny Śl. Wczoraj w Brzezinach Śląskich straż graniczna zatrzymała szajkę przemytników złożoną z 5 osób. Aresztowano 5 osób, w tem 3 kobiety. Tegoż dnia straż natknęła się w Szarleju obok kop. Helana na drugą bandę przemytniczą. Do uciekających przemytników straż dała kilkanaście strzałów, zmuszając do poddania się. Wszyscy zatrzymani przemytnicy pochodzą z powiatu będzińskiego.

Książę Kandos

POWIEŚĆ.

41) (Ciąg dalszy.)

Moglibyśmy powrócić do Europy, nie bez środków ostrożności ma się rozumieć, jakiemi są naprzykład zmiana nazwisk, cery i koloru włosów, sporządzenie papierów... dziecinnej zabawki dla mnie.

— Dlaczegóż więc nie jedziemy?

— Bo brak nam brzęczącej monety, — aniołku, — bez pieniędzy zaś... amen z nami. Wpada się w dawne figle, zostaje się schwytanym, i trzeba na nowo rozpoczynać nudną historję wyłamywania się i ucieczki. Starzeje się też zresztą i pragnąłbym spokojnego, wygodnego i obfitego używania sumiennie zapracowanej emerytury.

— Jakto, czy w istocie spodziewasz się tego? — zapytał Cuchillo zdziwiony.

— Dlaczegóżby nie, mój synku? Skoro będziemy przy pieniądzach, możemy wprowadzić w życie moje skromne pragnienia.

— Jakiś mądry! Mówisz, że gdybyśmy mieli pięćdziesiąt tysięcy renty, nie potrzebowalibyśmy paść owiec!

— Tyle właśnie miałem mniej więcej, — rzekł Ludwik Clermont ponuro.

— Być może, ale obecnie nic z nich niemasz!

— Nie! ale miałbym większe prawo narzekać na zmienne losu koleje jak ty, który jako nędznie urodzony nigdy lepszego nie zaznałeś losu.

Przez chwilę patrzał Ludwik Clermont nieruchomo na wzburzonego towarzysza z wyraźnem szyderstwem i zjadliwością na ustach. Lecz powoli znikł ów wyraz zupełnie z jego twarzy i rzekł głosem pojednawczym:

— Nie unoś się niepotrzebnie, mój synu, nie miałem zamiaru urazić cię, chciałem tylko wytłómaczyć, że ja jako człowiek niegdyś majętny i posiadający w społeczeństwie dość wysokie stanowisko, czuję dotkliwiej wszelkie braki naszego obecnego położenia, jak ty — pominąwszy już, że jestem daleko starszym i że przeto mniej mam już czasu do używania. Przedewszystkiem nie mam już pociechy w posiadaniu kochanki, jaką ty masz w osobie markizy, najpiękniejszej kobiety starego i nowego świata.

III.

Cuchillo opowiada swe życie.

Na wymienienie tego imienia, zadrżał Cuchillo widocznie i czoło jego zachmurzyło się jeszcze więcej. Dla niej to właśnie czuje się tak nieszczęśliwym, czasami nawet bliskim rozpaczy, — wyrzekł — Mariquita jest przepyszną! Miłość jej zrobiłaby mnie najszczęśliwszym z ludzi, ale w innych, jak nasze stosunkach. O takiej właśnie kobiecie marzyłem, jako o niedoścignionym ideale w mej smutnej młodości, kobiecie miłej, pięknej, bogatej i rozumnej jak Mariquita!

— A więc posiadasz przecież ów niedościgniony ideał, który dla ciebie okazał się, o ile wiem, bardzo przystępnym — czego żądasz więcej?

— Tak, Mariquita kocha mnie — nie potrzebuję wątpić o tem — ale kocha mnie w tajemnicy, — nikt niema o miłości naszej wiedzieć, i to boli, gniewa i upokarza nad wyraz, bo przypomina mi nieustannie moje niskie stanowisko, moją żebraczą dolę. Och, jakże to poniżające przyjmować od niej wszystko, i nic jej za to nie móc dać.

— Cuchillo, mój synku, jesteś głupcem. Sądzę, że musi jej wystarczać to, co jej dajesz, bo kocha cię mimo twej biedy i niskości. Margrabina jest kobietą bez przesądów i uprzedzeń. Być może, że znudziły ją miłostki salonowe, po kołaczach woli chleb razowy.

Cuchillo zacisnął pięście. — Więc i ty wiesz, że mnie zdradza... że kocha innych! — syknął z groźnym, ale zarazem i bolesnym wyrazem twarzy.

— Nie, nic o tem nie wiem... ale ja obawiam się tego. Nie widziałem jej już od trzech miesięcy. Wiem, że otoczoną jest w Buenos Aires chmarą natrętów, że przyjmuje codziennie hołdy najznakomitszych panów z miasta! — A ja nie mogę pójść do niej, nie mogę rozpędzić owej zgrai, bo jestem przykuty do Korralu, nie mogę opuścić mego zaszczytnego stanowiska pasterza koni i owiec! Och, jakie to okropne.

— Słowo daję, Cuchillo, że ci zaczyna brakować piątej klepki — rzekł Clermont, a wzrok jego zawisł z rodzajem wzgardy, ale zarazem i pobłażaniem na towarzyszu. Zasłużyłbyś rzeczywiście na to, abym cię zostawił samego w tej pustyni, a obejrzał się za rozsądniejszym towarzyszem! A jednak... nie mogę rozłączyć się z tobą. Mimo co chwilę wychodzącej na wierzch głupoty, wrosłeś mi w serce, i jakiś głos wewnętrzny mówi mi, że powinniśmy trzymać się razem. — Proszę cię Cuchillo, porzuć twe smętne usposobienie i patrz trzeźwo na świat. Mariquita nie jest może bohaterką cnoty, bo jest primadonną przy teatrze w Buenos Aires i zarabia wiele pieniędzy. Ale widocznie urzekłeś ją, bo nikt nie wie z pewnością, czy ma innego jeszcze kochanka w czasie twej nieobecności. Zresztą nie pojmuję wcale, coby ci miało szkodzić gdyby się pocieszała innym...

— Kto tak mówić może... nie kochał nigdy! — przerwał mu z oburzeniem Cuchillo.

Kronika bieżąca

Środa **1** marca

POPIELEC.
Św. Albina, biskupa, wyzn., † 530.
Św. Świberta, bisk., † 807.
Słow.: **Budzisław.**

Miesiąc marzec poświęcony czci św. Józefa i pokucie.

Jutro, czwartek, 2 marca: Św. Poazyleusza, męczennika.

*

	Wschód	Zachód
Słońca	o godz. 6.29,	o godz. 17.25
Księżyca	o godz. 7,55,	o godz. 23.41

*

Z historji śląskiej.

1 marca. 1690. Ks. proboszcz z Czeladzi i proboszcz z Michałkowic przybyli do **Radzionkowa,** by wykonać testament, spisany przez zmarłego ks. prob. Marcina Wawrzykiego. — **1759.** Z powodu nieurodzaju zbóż w roku 1758 kosztował **w Raciborzu** szefel wrocławski żyta 2 talary 6 srebrnych groszy, owies 1 tal. 6 srebrnych groszy. — **1888.** Do użytku oddano budowę gmachu dla małoletnich i sierót, tak zwany Lutherstift **w Król. Hucie. — 1925.** Szkoła mechaniczna i hutnicza powstała **w Król. Hucie.** Dyrektorem tej szkoły był inżynier Affanasowicz Michał do 1 września 1926 r. — **1926.** W **Król. Hucie** powstał „Związek strzelecki". Pierwszym prezesem tegoż był Walenty Kuś.

W roku: 1596. W **Pawłowicach** wybudowano kościół pod wezwaniem św. Jana Chrzciciela. — **1596.** Ks. Adam Wacław czeski rządził **w księstwie cieszyńskiem,** a iże był lutrem, wprost wypędzał katolików ze swych posiadłości. — **1597.** Zawaliła się wieża i sklepienie kościoła parafjalnego **w Hulczynie.** — Przedtem, w czasie pożaru kościół został znacznie uszkodzony. — **1597.** Jarosław Lessota, starosta zamkowy, któremu ojciec jego zbudował folwark i dom mieszkalny **w Makowie przy Raciborzu,** zabrał kilka pól chłopskich do swego folwarku i ciemiężył poddanych. Z zemsty za to podpalono mu stodołę, która została przez pożar strawiona; nadto zgorzały cztery inne gospodarstwa. — **1598.** Zygmunt Batory, rządca Siedmiogrodu odstąpił cesarzowi Rudolfowi II księstwo swe, otrzymując za nie **księstwa opolskie i raciborskie.** Krótkie było panowanie jego, bo tylko od 4 kwietnia do końca sierpnia 1598. Tak samo jak dawniej wróciły ziemie do cesarza. — **1598.** Wacław Stadnicki urządził napad na Śląsk i spustoszył kraj daleko i szeroko. Gdy mu się przeciwstawiono i wspólników przychwycono, za pośrednictwem króla polskiego Zygmunta III. utworzono komisję dla zbadania tej sprawy, która trwała do roku 1602.

Z Cieszyńskiego.

Przedstawienie kółka amatorskiego Młodzieży Katolickiej.

Wisła. Katolicy przy kościele filjalnym w uzdrowisku Wisła, tworzą bodaj jedną z najmniejszych osad katolickich w całej diecezji katowickiej. Wiślański kościół jest naprawdę bardzo ubogi. Ażeby funduszów przysporzyć dla jego remontu, występuje od czasu do czasu kółko amatorskie tutejszej Młodzieży Katolickiej, której patronem jest ks. profesor Nohel, z odegraniem sztuk teatralnych — Otóż w niedzielę, dnia 12. lutego odegrało wyżej wymienione kółko amatorskie arcywesołą sztukę „Pan radca się żeni". Sztuka była dobrze przygotowana. Wszyscy amatorzy odegrali swe role dobrze, co z salw oklasków i wprost huragan, śmiechu obecnych na sali wynikało. — Po przedstawieniu odbyła się zabawa towarzyska. Ruchliwemu kółku amatorskiemu Młodzieży Katol. w Wiśle które pono na wiosnę chce znów z odegraniem sztuk teatralnych na cele kościele wystąpić, życzymy dalszego powodzenia w zbożnej pracy. (c)

Kurs narciarski.

Wisła. W minionym tygodniu odbył się w Wiśle pod przewodnictwem kap. Szlichtingera kurs narciarski dla młodzieży rzemieślniczej z Górnego Śląska a mianowicie z Lipin, Kochłowic, Lublińca i innych miejscowości. Biorących udział w kursie było około 40. (c)

Rekolekcje zamknięte w Dziedzicach.

Dziedzice. W Domu Rekolekcyjnym XX. Jezuitów w Dziedzicach odbędą się trzydniowe zamknięte rekolekcje: dla mężczyzn od 6—10 marca, dla p. p. organistów i innych panów od 20—24 marca, dla pp. nauczycieli od 11—15 kwietnia, dla mężczyzn od 24—28 maja, dla młodzieńców od 3—7 czerwca, dla panów z inteligencji od 12—16 czerwca. Pierwszy dzień oznacza początek o godzinie 19; ostatni — zakończenie rano o godzinie 7. Koszta za pobyt wynoszą 15 zł., inteligencja i zamożniejsi płacą 20 zł. Przy zgłoszeniach należy podać zajmowane stanowisko, wiek i dokładny adres. Wczesne zgłoszenia przyjmuje ks. Superjor OO. Jezuitów w Dziedzicach. (c)

Rozpowszechnianie falsyfikatów.

Skoczów. Dnia 25. bm. wieczorem około godziny 20 przytrzymano w Skoczowie w podejrzeniu o rozpowszechnianie fałszywych 10-złotowych monet, 33-letniego Antoniego Gruszkę z Leszczyn, pow. Biała i 31-letniego Jana Kocha z Bielska, którzy w tym dniu, przebywając w Skoczowie w Brennej, Górkach Wielkich i Małych puścili kilka falsyfikatów 10-złotowych w obieg. Wym. w tych miejscowościach, wstępując do różnych gospód, zakupowali drobne ilości towaru, płacąc każdorazowo falsyfikatem 10 zł. W czasie rewizji osobistej znaleziono u przytrzymanych kilka szt. tych falsyfikatów i większą ilość prawdziwych pieniędzy w bilonie. Wraz z doniesieniem przekazano ich do dyspozycji władz sądowych miejscowych. (c)

Rozwój L. O. P. P.

Bielsko. W dniu 25 lutego 1933 r. odbyło się w Bielsku doroczne walne zgromadzenie komitetu powiatowego L. O. P. P. W roku sprawozdawczym LOPP. uczyniła dalszy krok naprzód w swym rozwoju. Utworzono 7 nowych kół miejscowych i szereg kół szkolnych oraz urządzono wiele imprez propagandowych. Ogólny dochód w r 1932 osiągnął najwyższą cyfrę od czasu założenia LOPP. w Bielsku, wyniósł bowiem zł. 12.976.53. Według programu przedłożonego na walnem zgromadzeniu zamierza zarząd komitetu w r. 1933 poza dalszem zakładaniem kół i werbowaniem członków rozwinąć szeroką akcję w dziedzinie propagandy obrony przeciwgazowej przeprowadzić w szkołach szereg kursów modelarstwa lotniczego, zainicjować i przeprowadzić kurs szybownictwa i poczynić starania dążące do realizacji budowy lotniska w Bielsku. Ze złożonego sprawozdania widać, że L. O. P. P. na terenie Bielska i powiatu bielskiego rozwija się pomyślnie, program zaś na rok 1933 daje gwarancję, że rozwój ten nie będzie zahamowany, lecz owszem będzie dalej postępował. Prezesem komitetu został wybrany nadal starosta bielski p. Bocheński.

Nabrał ją na narzeczeństwo.

Zamieszkała w Białej przy ul Hałcnowskiej 22-letnia Anna K. doniosła policji, iż **narzeczony jej, który miał się z nią w sobotę pobrać, ulotnił się w piątek** wraz z dwoma pierścionkami ślubnemi, złotym zegarkiem damskim oraz 3 mtr kamgarnu. Zbiegły narzeczony nazywa się **Jakób Krehembil,** czeladnik piekarski z Kurowa. Policja pocieszyła stroskaną i wdrożyła dochodzenie.

Marzec w przypowieściach i przysłowiach.

(Ze zbiorów redaktora.)

O marcu opowiada lud następującą powiastkę. Zaprosił raz marzec kwietnia na obiad; wybrał się kwiecień wozem, aż tu śnieg ogromny się zwalił, tak, że trudno było wozem dojechać; więc saniami, ale oto woda i błoto ogromne powstało. Nie wiedział na to biedny kwiecień rady, aż maj mu na to poradził, aby wziął wóz, sanie i czółno razem. Uczynił tak kwiecień i w końcu to wozem, to saniami, to czółnem jadąc, dojechał do marca. Ten myśląc, że nikt do niego dojechać nie potrafi, rozgniewał się wielce za podaną radę na maja i tak na niego zawołał:

Poczekaj ty panie maju,
Otrzęsę ja ci liście w gaju.

I dlatego też liście i kwiecie, które się w kwietniu albo w początku maja ma rozwijać, często marzec naprzód już w pąkowiu niszczy.

*

Już noc niknie, a dzień długi;
Czy w porządku twoje pługi?
Spokładane pola były,
By się teraz znawoziły?
Już wiatr dmucha południowy;
Czyś gotowy? czyś gotowy?
Śpiesz-że w pole, by po trochu,
Rzucić w ziemię owsa, grochu.

*

W marcu kto siać nie zaczyna,
Biedny to gospodyna.

*

Kto sieje groch w marcu,
Będzie go gotował w garncu,
A kto w maju
Ten w jaju.

*

Suchy marzec, mokry maj
Będzie żytko, jako gaj.

*

Suchy marzec, maj zaś chłodny,
Kwiecień mokry, rok niepłodny.

*

Marzec nie da sobie lutemu narzec.

*

Młoda rada, marcowa pogoda,
Skutku nie mają.

*

Pojednana przyjaźń,
Jak marcowy lód.

*

Ile mgieł w marcu,
Tyle deszczów w czerwcu.

*

Marzec nadrze brody nie jeden starzec.

*

Co marzec wypiecze,
To kwiecień wysiecze.

*

Cieszył się starzec,
Że przeżył marzec;
Nie baj baju,
Umrzesz w maju.

*

W marcu kto siać nie zaczyna
Swego dobra zapomina.

*

Kurzawa będzie gdy marzec jest suchy,
A kto bociana usłyszy ten pewnie nie głuchy.

*

Kiedy dobre jest marcowe piwo
To niejeden idzie koślawo i krzywo.

Do Czytelników!

Chcąc, aby nasi Czytelnicy wszechstronnie korzystali z działu ogłoszeń naszych gazet, które abonują i czytają, postanowiliśmy zainteresować czytelników tymże działem **przez bezpłatne ogłaszanie się.** W tym celu zamieszczać będziemy w pierwszych dniach każdego miesiąca, począwszy od marca kupony w ilości 5 sztuk, **co drugi dzień jeden kupon.** Po wycięciu i nadesłaniu tych kuponów do Administracji naszych gazet, **umieścimy bezpłatnie drobne ogłoszenie do 15 słów,** którego tekst należy równocześnie przesłać z kuponami. Pierwszy kupon zamieszczamy już w numerze dzisiejszym.

Korzystajcie zatem, Kochani Czytelnicy, ze sposobności bezpłatnego ogłaszania, wycinajcie kupony i nadsyłajcie wraz z tekstem ogłoszenia (do 15 słów) do Administracji naszych gazet!

— **Budowla tanich domów.** Dowiadujemy się, że w związku z akcją budowy tanich i niewielkich domków mieszkalnych, ministerstwo spraw wewnętrznych poleciło wojewodom, aby spowodowali odpowiednie uchwały związków komunalnych, które miałyby na celu: 1) obniżenie opłat za przewody i przyłączenia uliczne, kanalizacyjne i wodociągowe, wykonywane przez miasto na koszt właściciela nieruchomości; 2) zmniejszenie kosztów inwestycyj miejskich przy urządzaniu ulic; 3) ograniczenie formalności związanych z zatwierdzaniem projektów budowlanych na budowę tanich domków. Dotyczy to zwłaszcza domków typowych; 4) wprowadzenie ulg w opłatach, pobieranych przez magistrat za czynności organów samorządowych przy wydawaniu pozwoleń na budowę i użytkowanie budynków; 5) uregulowanie norm opłat pobieranych przez komitety rozbudowy względnie magistraty od udzielanych kredytów budowlanych.

— **Ulgi podatkowe dla nowych budowli.** Uchwalony przez Radę ministrów projekt ustawy o ulgach dla budowli nowowznoszonych przewiduje, że nowe budynki, jak również nadbudówki i przebudowy i to zarówno mieszkaniowe, jak i przeznaczone dla celów handlowych oraz przemysłowych, o ile ich budowa będzie zakończona do końca 1940 roku, **mają być zwolnione na okres 15 lat od podatków państwowych i samorządowych od nieruchomości, jak również od wszelkich podatków i opłat, dla których podstawą wymiaru są podatki od nieruchomości lub budynków. Na taki sam okres czasu, to jest na lat 15, mają być zwolnione nowe budowle mieszkaniowe od podatku dochodowego.** Dotychczas okres zwolnienia nowych budowli od podatków państwowych i samorządowych, jako też od podatku dochodowego wynosił lat 10. — Niezależnie od powyższych zwolnień podatkowych projekt ustawy postanawia, że wypisy w księgach hipotecznych oraz wszelkie dokumenty, sporządzane przed sądami, a dotyczące przeniesienia własności gruntów państwowych i komunalnych na cele popierania różnych budowli, zwolnione będą od opłat sądowych, natomiast wynagrodzenia pisarzy hipotecznych za te czynności będą pobierane w wysokości 50 procent ustalonych stawek. Pisma i umowy, dotyczące budownictwa, będą zwolnione od opłat stemplowych.

Województwo Śląskie.

* **Projekt kanału Śląsk — Bałtyk.** Planowane wiosną r. b. wielkie roboty publiczne na terenie Górnego Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego wyzyskane mają być dla polepszenia komunikacji między okręgami przemysłowemi a portem gdyńskim, dokąd kierowane są transporty węgla na eksport. Min. komunikacji opracowało projekt budowy spławnego kanału przez uregulowanie rzek Brynicy, Przemszy i Wisły aż do Zawichostu. Wybudowane będą również dwa porty węglowe nad rzeką Przemszą pomiędzy Modrzejowem a Mysłowicami. Inwestycje te obniżą znacznie koszty przewozu węgla drogą wodną i przyczynią się w ten sposób do wzmożenia jego siły konkurencyjnej.

* **Mianowania w harcerstwie.** Ostatnim rozkazem naczelnictwo harcerzy w Warszawie mianowało harcmistrzem drh. ph. Teodora Piechaczka, długoletniego komendanta hufca w Świętochłowicach. Pozatem nominacje na podharcmistrzów otrzymali: drhowie Tadeusz Apolo, nauczyciel w Goduli i Feliks Wajler, nauczyciel w Chropaczowie.

Z Katowickiego

Z życia okręgu katowickiego S. M. P.

+ **Katowice.** W niedzielę, dnia 26. b. m. odbyło się w Katowicach walne zebranie zarządów SMP okr. katowickiego. Zebranie zagaił prezes okr. drh. Kowolik. Po odczytaniu protokółu wybrano prezydjum. Na przewodniczącego wybrano p. prof. Rękosiewicza, poczem przemówił do zebranych druhów kom. zw. p. Karuga, który wskazał na silny rozwój SMP w całej Polsce. Po złożeniu sprawozdania przez ustępujący zarząd i udzieleniu absolutorjum, przystąpiono do wyboru nowego zarządu, do którego weszli: drh. Śmigiel — jako prezes, drh. Wieczorek — wiceprezes, sekretarz — Mrozek, skarbnik — Kotlarz, naczelnik sportu Bonk, kier. szachu —

Gawor, zelator — Chruszka, bibljotekarz — Kalisz. Nadmienić wypada, że drh. Bonk został poraz piąty wybrany naczelnikiem okr. Świadczy to, że w czasie czterech lat prowadził sport w okręgu znakomicie i że młodzież do niego ma wielkie zaufanie.

Spór zarobkowy w rolnictwie.

Dnia 7 marca rb. odbędą się na Śląsku pertraktacje o nową umowę zarobkową w rolnictwie na Śląsku. Pracodawcy żądają przywrócenia norm zarobkowych do wysokości z roku 1926. Równocześnie pragną zmniejszyć deputat żonatym z jednym dzieckiem.

Proces o kradzież węgla.

Wczoraj na wokandzie Sądu Okręgowego znalazła się **wielce charakterystyczna dla obecnych czasów sprawa. Oskarżonych było 67 osób o kradzież węgla... z hałd kopalni „Hillebrandt"**.

Na rozprawę sądową stawiła się zaledwie połowa oskarżonych, **bowiem reszta nie miała w czem przyjść. Ani butów, ani ubrań nie mają biedacy.** Akt oskarżenia zarzucał im kradzież węgla z hałd kopalni „Hillebrandt".

Zeznania każdego z poszczególnych oskarżonych były tragiczne. **Nędza, brak na chleb codzienny, głód i mróz — zmuszały ich do kradzieży.** A przecież na hałdach węgla leżało wbród, nikt go nie potrzebował, hałdy zaś paliły się często, a niejeden z biedaków im podobnych śmiercią lub kalectwem przypłacił zbieranie węgla.

Sąd bardzo szczegółowo zbadał poszczególne wypadki. Większość oskarżonych **została uwolniona od winy i kary, tylko kilku, którzy węgiel z hałd sprzedawali, skazanych zostało na 1 do 2 tygodni aresztu z zawieszeniem na 2 lata.** Sprawiedliwie postąpił Sąd.

Ukarane kłamstwa „7 groszy".

Polonijne „7 groszy" umieściło artykuł, w którym zarzucono policji, iż katuje ona aresztantów. W jednym z numerów „7 groszy" podano nawet konkretny rzekomo przykład pobicia niejakiego Szostka, który za kradzież odstawiony został do aresztu. Wczoraj redaktor odpowiedzialny „7 groszy" p. St. Nogaj, oraz informator wzmianki, Szostek, odpowiadali za napaść na policję przed Sądem. Ponieważ zeznania świadków nie potwierdziły zarzutów, umieszczonych w „7 groszach", red. odpow. tego pisma oraz Szostek skazani zostali każdy na 3 mies. więzienia.

Ruch wśród młodzieży.

+ **Katowice.** W Z. M. P. „Jedność" — filji Katowice-Centrum, odbyło się w dniu 21 bm. walne zebranie. Po złożeniu sprawozdania przez ustępujący zarząd i udzieleniu temuż absolutorjum, przystąpiono do wyboru nowego, w którego skład weszli koledzy: Jan Kubala — prezes, Piotr Sokólski — wiceprezes, Langer — sekretarz, Krupka — skarbnik, Kołeczko — kier. wych. fizyczn. Ławnicy: Kotyrbianka i Fr. Neuman. Komisja rewizyjna: Kotyrba, Orszulik, Róża Krosna. Jako delegatów na walny zjazd wojewódzki wybrano kol.: Sokólskiego, Kotyrbę i Langera.

Z działalności Z. O. K. Z.

+ **Katowice-Brynów.** W czwartek, dnia 23. lutego br. odbyło się zebranie przedstawicieli tow. polskich z Katowickiej i Załęskiej Hałdy i Brynowa oraz kupców miejscowych w czytelni T. C. L., zwołane z ramienia zarządu Z. O. K. Z. Katowice - Brynów. Przewodniczył prezes koła Z. O. K. Z. p. W. Sławiński, zastąpionych było 15 towarzystw i 5 kupców, tj. pp.: Lytek, Górny, Poloczek, Mroncz i Olesiowa. z 17 kupców zaproszonych, gdyż reszta kupcy - Niemcy) nie uważali za wskazane przybyć na powyższe zebranie. Na porządku obrad referat p. Ślosarczyka z ram. Śl. komitetu popierania wytwórczości kra owej na temat przywozu towa ów zagranicznych do Polski i popierania własnych wyrobów, oraz referat p. kier. szkoły Zagórskiego na temat obecnej sytuacji politycznej i filmów niemieckich, po którym zebrani przyjęli jednogłośnie odnośne rezolucje, potępiające przemówienie Hitlera, jak również i zwracające się do czynników miarodajnych o niedopuszczenie do Polski filmów dźwiękowych-niemieckich, które mają ratować polskim pieniądzem niemieckie przedsiębiorstwa filmowe przed bankructwem.

Listy naszych Czytelników.

Z Koła Przyjaciół Harcerstwa.

+ **Bielszowice.** W środę, dnia 22. lutego br. odbyło się pierwsze zebranie nowo wybranego zarządu, któremu przewodniczył prezes koła p. dyrektor kop. inż. Fogt. Na zebraniu ustalono czynności członków zarządu, których funkcje nie zostały na walnem zebraniu wyznaczone, jak następuje: Dział wychowania — ks. prob. Niedziela i ks. wikary Szczerbowski, dział kursów technicznych — p. inż. Wilk, dział oświatowy — p. kier. szkoły Jaroń i p. kier. szkoły Dziurkiewicz, dział propagandy — p. nauczyciel Jaromin, dział teatralny — p. sztygar Januszek, opieki lekarskiej — p. nacz. lekarz dr. Skiba, imprezy i uroczystości — p. budowniczy Ligendza, gospodarze — p. sekretarz Ogiermann i p. Niesporek, introligatorstwo — p. nauczyciel Hat, dział prasowy i zast. sekretarza p. Kowalczyk. Pozatem uchwalono urządzać zebrania zarządu w każdą środę po 15 każdego miesiąca o godzinie 19. (k)

Zabawa na rzecz bezrobotnych.

+ **Bielszowice.** Z inicjatywy p. naczelnika gminy Olszowskiego urządzono w sobotę, dnia 18. lutego z ramienia komitetu pań przy gminnym komitecie do spraw bezrobocia obywatelską zabawę karnawałową na rzecz bezrobotnych. Rolę gospodyń objął komitet pań z przewodniczącą panią naczelnikową Olszowską na czele. Już na kilka dni przed zabawą, panie z komitetu rozsprzedawały bilety i zbierały dobrowolne ofiary i tak panie naczelnikowa Olszowska i sztygarowa Gutkowa już przed zabawą odprowadziły około 300 zł. w gotówce i naturaljach, panie Burdowa i Gawędowa około 30 zł., zaś panie Witoszkowa i Skrzypcowa około 20 zł. w gotówce i naturaljach. Pan dyrektor kopalni Fogt stawił bezpłatnie orkiestrę kopalnianą a pani restauratorka Woszkowa stawiła bezpłatnie salę. To też czysty zysk, uzyskany z zabawy, a wynoszący przeszło 800 zł., należy uważać jako bardzo pocieszający zwłaszcza, jeśli się zważy, **że miejscowa inteligencja tylko w znikomej liczbie brała udział** w zabawie. Przy tej sposobności apelujemy do bielszowickiej inteligencji, — zwłaszcza do pochodzącej z innych dzielnic, by w przyszłości miała więcej zrozumienia i wzięła liczniejszy udział w imprezach, urządzanych na rzecz śląskich bezrobotnych. Wszystkim zaś ofiarodawcom i paniom, które się do tak świetnego wyniku przyczyniły przez zbieranie ofiar, rozsprzedaż biletów i przyjęcie obowiązków gospodyń, składamy z tego miejsca publiczne podziękowanie. (k)

Z przedstawienia teatralnego.

+ **Jaśkowice.** W niedzielę, dnia 18. lutego br. odegrało miejscowe kółko teatralne pod reżyserją p. Ściężki przedstawienie teatralne pt. „Karpaccy Górale". Sztuką tą pozyskało sobie kółko szczere uznanie u publiczności, dowodem tego były huczne oklaski. Zaznaczyć należy, że bardzo udatnie wyszły dekoracje, które spoczywały w ręku nie strudzonego i bardzo gorliwego p. nauczyciela Ściężki oraz p. Hornika. Godnem byłoby w przyszłości poprzeć jak najliczniej takie kółko, które pracuje gorliwie nad podniesieniem kultury społecznej. (p)

Wybór nowego zarządu koła N. Ch. Z. P.

+ **Rybnik.** Dnia 17 bm. odbyło się zebranie koła rybnickiego N. Ch. Z. P pod przewodnictwem p. dr. Białego. — Sprawy organizacyjne, położenie gospodarcze i polityczne ze specjalnem uwzględnieniem polityki zagranicznej omówił p. poseł Bałdyk. Zarząd koła tworzą pp.: dr. Biały jako prezes, M. Basista jego zastępca, Janik, kierownik szkoły I, sekretarz, Wł. Matusiak, kier. szkoły III., jego zastępca, Wł. Weber, burmistrz — skarbnik, dr. Władysław Adam, notarjusz — ławnik, dr. Rostek, lekarz — ławnik, Paweł Botór, mistrz kamieniarski — ławnik, Nawratil, nacz. urz. skarb. — rewizor kasy, Antoni Grzesik, budown. — rewizor kasy, Augustyn Wieczorek, mistrz szewski — rewizor kasy.

Z Król. Huty

Nauczycielstwo urządziło akademję.

+ **Król. Huta.** Związek Nauczycielstwa Polskiego w Król. Hucie urządził w dniu 25. bm. uroczystą akademję w sali hr. Redena. Chór okręgowy Z. N. P. pod batutą p. profesora Gawlasa odśpiewał pieśń związkową Witolda Friemanna, oraz Hymn Wolności. Okolicznościowe przemówienie wygłosił prezes oddziału Z. N. P. p. Kardaś, poczem sekcja teatralna oddziału Z. N. P. w Król. Hucie odegrała sztukę w 3 aktach p. t. „Czyn" — Mieczysława Żołnowskiego w reżyserji p. Marjana Baranowskiego i charakteryzacji Piotra Sokólskiego, — absolwenta szkoły dramatycznej. Z amatorów zasługują na wyróżnienie pp.: Kruczkówna, Królicka, Kowalska, Krzyżakówna oraz Wójcikówna, z panów: Żołnowski, Gotkiewicz, Dworczyk i świetny „oberleutnant" Józef Robaczyk. W części drugiej odbyła się zabawa taneczna z doborową orkiestrą 75 p. p. zebrane nauczycielstwo bawiło się ochoczo do końca. Wszystkim, którzy raczyli wziąć udział w tej imprezie lub w czemkolwiek przyczynili się do uświetnienia tejże wieczornicy, składamy tą drogą serdeczne „Bóg zapłać".

Z życia bezrobotnych.

+ **Król. Huta.** Organizacja świetlicowa w Król. Hucie przygotowała w ubiegłą środę dla kursistek gospodarstwa domowego i robót ręcznych oraz dla świetliczan skromną wieczornicę zapustną, którą urządzono na sali Katolickiego Domu Związkowego. Obszerna sala wypełniła się bezrobotnymi obojga płci po brzegi. Kursistki gospodarstwa domowego przygotowały sałatkę, herbatę i pączki, któremi ugoszczono wszystkich obecnych. Na program wieczornicy złożyły się deklamacje, śpiewy chórowe, popisy orkiestry świetlicowej, przemówienie kierowniczki kursów p. Trzaskalskiej i występy sceniczne. Nastrój panował wesoły, bezrobotni przeżyli parę radosnych chwil. Do zebranych przemówił p. kierownik Grządziel, krzepiąc bezrobotnych podniosłemi słowy. Organizacja świetlicowa w Król. Hucie pracuje intensywnie, a chociaż się o tej pracy rzadko pisze, to nie znaczy, by praca ustawała. Przeciwnie tak w świetlicach, jak na kursach panuje ożywiony ruch.

Z ruchu stenograficznego.

+ **Król. Huta.** Tow. stenograficzne „Piast" w Król. Hucie odbyło swe walne zebranie przy licznym udziale członków. Z przedłożonych sprawozdań zarządu wynika, że tow. utrzymuje się nadal na dotychczasowym stopniu rozwoju. Ustępującemu zarządowi udzielono jednogłośnie absolutorjum, poczem przeprowadzono wybory nowych władz. Do nowego zarządu weszli ponownie: Augustyn Brachaczek — prezes, Franciszek Lorenz — wiceprezes, Adolf Ponoza — sekretarz, Klara Fikówna — skarbnik, oraz Królówna, Gatys, Drzymała i Macioszczykówna. Tow. stenograficzne założono jeszcze przed objęciem Górnego Śląska przez władze polskie. W b. r. obchodzi tow. dwunastą rocznicę założenia.

3 marca zebranie koła Z. O. K. Z.

+ **Król. Huta.** Dnia 3 marca 1933 r. o godzinie 19.30 w auli miejskiego gimnazjum żeńskiego w Król. Hucie odbędzie się miesięczne zebranie Związku Obrony Kresów Zachodnich, na którem referat „Metody zwalczania kryzysu" wygłosi p. Piec, inspektor szpitala miejskiego. Wstęp na zebranie za okazaniem legitymacji członkowskiej. O liczny udział członków uprasza zarząd.

Z Świętochłowickiego

Zgon długoletniej czytelniczki.

+ **Hajduki Nowe.** W niedzielę, dnia 26 lutego zmarła w wieku 56 lat długoletnia czytelniczka „Katolika" śp. Franciszka Hajdowa. Pogrzeb odbędzie się w czwartek 2 marca rb. z kościoła św. Jadwigi w Król. Hucie. Niech odpoczywa w pokoju! (š

Dyrekcja kopalni „Pokój" zaognia położenie.

W dniu wczorajszym kierownictwo kop. „Pokój" w Nowym Bytomiu wystosowało do 800 ludzi załogi kopalni **karty wypowiedzenia.** Reszcie załogi, z pośród tych robotników, których kopalnia zatrzyma w pracy, wręczono karty **z przeniesieniem ich do niższych grup zarobkowych.** Robotnicy ci oświadczyć mają zgodę na ten krok kopalni do trzech dni.

Również w dniu wczorajszym nastąpiła na tej kopalni **wypłata zarobków.** Robotników wypłacano grupami, według liter alfabetu.

Cześć robotników, którzy dotychczas blokowali kopalnię, **udała się do domów,** reszta natomiast blokuje nadal kopalnię.

Spodziewane jest, że dzień dzisiejszy ostatecznie wyjaśni sytuację na kopalni.

Z Pszczyńskiego

Zgon długoletniego czytelnika.

+ **Chełm Wielki.** Dnia 15. lutego b. r. zmarł w Chełmie Wielkim śp. Wojciech Gierlacki. Zmarły był długoletnim czytelnikiem „Katolika", przykładnym synem Kościoła św. i dobrym Polakiem. Niech odpoczywa w spokoju! (p)

Z Rybnickiego

Nadmiar mieszkań i sklepów.

+ **Rybnik.** Związek właścicieli nowych domów na województwo śląskie z siedzibą w Rybniku stwierdził urzędowo, że w wielu miejscowościach Śląska już jest duży nadmiar próżnych mieszkań i sklepów, nietylko w nowych domach, ale także w starych, a mianowicie: w Rybniku jest 70 mieszkań różnopokojowych próżnych i 25 składów do wynajęcia, to samo w Tarnowskich Górach, Piotrowicach Śląskich, Żorach, Wodzisławiu, w Piekarach Wielkich i innych miejscowościach przemysłowych.

Wiadomości ze wsi.

+ **Skrzyszów.** Dnia 14. lutego b. r. na sali p. Krosnego odegrały dzieci szkolne przedstawienie teatralne. Na przedstawieniu był obecny wiel. ks. proboszcz. Mali amatorzy zasłużyli na uznanie ze strony widzów. Czysty zysk przeznaczono na budowę kościoła. W dniu 19. bm. ruchliwe miejscowe towarzystwo śpiewu urządziło przedstawienie sceniczne w wyżej wymienionej sali, przy licznym udziale ludności, która przyjęła przedstawienie z zadowoleniem, życząc towarzystwu śpiewu pomyślnego rozwoju w pracy kulturalnej.

*

Dnia 23. lutego br. odprowadzono na cmentarz zwłoki **śp. Emanuela Hojki** przy bardzo licznym udziale wiernych miejscowych i pozamiejscowych. Ś. p. Hojka przeżył lat 76 i był hojnym ofiarodawcą na budowę nowego kościoła. Nad mogiłą ks. proboszcz Wallach wygłosił mowę żałobną, podnosząc jego zasługi na niwie Kościoła. — Robi się zabiegi około budowy nowej szkoły. Chodzi o miejsce na budowę, które narazie jeszcze nie jest ustalone. Po dojściu do skutku, znajdzie znów kilku bezrobotnych pracę. (r)

Straszliwa śmierć dziecka.

Rydułtowy. W pewnej chwili wpadła 5-letnia Hildegarda Durczkówna do wanny z wrzącą wodą. Odniosła ona tak ciężkie poparzenia, że po kilku godzinnych cierpieniach zmarła. r)

Z Lublinieckiego

Zatarg w przemyśle drzewnym

Onegdaj odbyła się w inspekcji pracy konferencja w sprawie zlikwidowania sporu zarobkowego w Górnośląskiem Tow. Przemysłu Drzewnego w Kośmidrach pow lublinieckim. Do ugody nie doszło. Pracodawcy odmówili nadpłaty zarobków według poprzednio opłacanych stawek za okres orzecznictwa strejkowy, godząc się jedynie na wyrównanie płac za okres od czasu zlikwidowania strejku. Pozatem pracodawcy nie uznali robotników tam zatrudnionych jako stałych, twierdząc, że robotnicy nie podpadają pod umowę taryfową i pod płace taryfowe. — Wobec tego spór został przekazany do decyzji Komisji Pojednawczo-Arbitrażowej, która ma zadecydować czy robotników należy uważać za stałych czy nie. (L)

„Pamiętaj człowieku, żeś z prochu powstał...“

Popielec.

Wielki Post zaczyna się Popielcem, mającym swoją nazwę od tego, że w dniu tym posypuje kapłan głowy wiernych popiołem w formie krzyża, wymawiając przy tem to słowo: „Pamiętaj człowiecze, żeś z prochu powstał, i w proch się obrócisz“.

Popiół do posypania głów bierze się z popiołu spalonych zeszłorocz. palm; unaocznia on nam obraz śmierci i znikomości, ponieważ śmierć jest karą za grzechy, przeto popiół jest stanowczem upomnieniem dla nas, abyśmy w czasie Wielkiego Postu w pokucie do Boga powrócili, a tem samem żywot wieczny osiągnęli.

Niedziel Wielkiego Postu jest sześć, mianowicie: 1. Wstępna, 2. Sucha, 3. Głucha, 4. Śródpostna, 5. Biała czyli Męki Pańskiej, 6. Palmowa. W pierwszym tygodniu Wielkiego Postu przypadają suche dni wiosenne.

*

Kto tam puka?
Wstępna Środa żurowi uprząta.

*

W Wstępną Środę,
Zapuść brodę;
A żurek,
Staw na murek.

*

W Wstępną Środę — zapuść brodę;
Bo o wiośnie — wszystko rośnie;
Nie czas już się brzytwą bawić
Kiedy trzeba w polu sprawić.
A i Bóg toż wiedzieć musiał,
Po co włos na brodzie usiał.

*

Gdy w Popielec pogoda;
Wiosna będzie sucha.
Gdy w Popielec deszcz,
Wiosna będzie mokra.
Gdy w Popielec zimno,
Wiosna będzie zimna.

Wielki Post.

Czas świętego postu jest czasem przygotowania się na uroczystość wielkanocną i trwa 40 dni. Kościół ustanowił post święty ku naśladowaniu 40-dniowego postu Pana Jezusa na puszczy, jako też na pamiątkę jego gorzkiej męki i śmierci, i celem godnego przygotowania się na uroczystość Zmartwychwstania Pańskiego.

Nie zawsze dawniej trwał post w kościele 40 dni, w pierwszych wiekach poszczono miejscami 70 dni, w innych jeszcze tylko dni 50; od tego to też zwyczaju pochodzą nazwy: **Septuagesima**, (Siedemdziesiątnica, Starozapustna), **Sexagesima** (Sześćdziesiątnica, Mięsopustna) i **Quinquagesima** (Pięćdziesiątnica, Zapustna). Wszystkie te trzy niedziele tworzą przygotowanie do Wielkiego Postu, dlatego się nabożeństwa odprawia tak jak w poście, i to w fioletowym kolorze, a we Mszy św. opuszcza się Gloria i Ite missa est.

Od niedzieli zapustnej aż do środy popielcowej zwykli się ludzie oddawać nadużyciom zapustnym. Ten zwyczaj pozostał od pogan, którzy w tym czasie, na cześć Bachusa, bożka pijaństwa, zbytkowali w pokarmach, napoju, tańcach, i w dziwacznem przestrajaniu się.

Aby wiernych od tak grzesznego postępowania przynajmniej w części wstrzymać i majestat Boski w tych dniach tak bardzo obrażony przebłagać, ustanowiono w Rzymie w kościele księży Jezuitów czterdziestogodzinne nabożeństwo. Na ten cel ozdobiono wspaniale kościół i ołtarz, wystawiono Przenajświętszy Sakrament duchowieństwo i inni wierni modlili się na przemianę godzinami.

Gorzkie żale.

Gorzkie żale, zbiór pieśni o Męce Pańskiej, śpiewany tylko w czasie Wielkiego Postu, a nazwany tak od pierwszego wiersza początkowej pieśni, „Gorzkie żale przybywajcie!“ Początek Gorzkim żalom dały średniowieczne mysterja czyli djalogi religijne, przedstawiające Mękę Pańską.

Gorzkie żale w dzisiejszej formie wydrukowano po raz pierwszy roku 1707 pod nazwą „Snopek Mirry“ za staraniem ks. Wawrzyńca Stanisława Benika, promotora bractwa św. Rocha przy kościele parafjalnym św. Krzyża w Warszawie. Ks. Bartłomiej Tarło, ówczesny proboszcz miejscowy, potwierdził to nabożeństwo, a ks. Szczepan Wierzbowski, oficjał warszawski, wydrukować dozwolił i sam pierwsze Gorzkie żale przy natłoku wiernych odprawił. Zapisano wówczas, że gdy dawne hymny łacińskie i niektóre polskie nie były przystępne dla ludu i przechodziły możność bractwa — dlatego ułożono te „czysto-polskie“, łatwe, bez kosztu do odprawienia, bo bez przedstawień scenicznych, bez kapników i biczowań, które przedtem w pięciu intermedjach, na uczczenie pięciu ran Chrystusowych, praktykowano.

Nabożeństwo to pasyjne, wielce rzewne, pełne majestatyczności i skruchy, z nutą odpowiednią do treści hymnów, z konkluzją na klęczkach „Któryś za nas cierpiał rany“, pod wpływem misjonarskim rozpowszechniło się szybko po całym kraju i stało wielce miłem ludowi, a przez półtora wieku żadna książka w języku polskim nie rozeszła się w tylu egzemplarzach, jak „Gorzkie żale“.

Z Śląska Opolskiego.

Lista polska nr. 16.

Lud polski w najbliższą niedzielę (5 marca) **głosuje tylko do sejmu pruskiego i to na listę polską nr. 16.** Do parlamentu niemieckiego (Reichstag) lud polski wybierać nie będzie, gdyż uniemożliwiono mu wystaw. własnej listy. Wszyscy, starzy i młodzi, chorzy i zdrowi, o ile w dniu 5 marca skończyli 20 lat życia **powinni iść na wybory i głosować tylko na listę polską nr. 16.**

Ślub generalnego konsula w Opolu.

W sobotę 25 lutego odbył się w kościółku św. Alojzego w Opolu ślub byłego konsula generalnego Rz. P. w Opolu, p. Leona Malhomme z p. Heleną Kurcówną Po udzielonym przez ks. prałata Kubisa ślubie odbyła się Msza św. na intencję młodej pary. Młoda pani jest Ślązaczką, rodem z Bytomia, córką zmarłego rodaka śp. Franciszka Kurca. Młodej Parze „Szczęść Boże!“

Zmiany na stanowiskach prezydentów.

Rządy hitlerowskie przeprowadzają także na Śląsku Opolskim zmiany na stanowiskach prezydentów regencji i policji. I tak wiceprezydent prowincji górnośląskiej **dr. Fischer** został przeniesiony w stan tymczasowego spoczynku. Ten sam los spotkał wiceprezydenta rejencji opolskiej **von Basse'go.** Następcą ostatniego został główny radca regencyjny **Engelbrecht z Lignicy.** Na stanowisko komendanta policji opolskiej powołany został podpułkownik Lewit z Gliwic.

Zakaz sprzedaży alkoholu w dni wyborów.

Według doniesienia pruskiego urzędu prasowego, komisarz pruskiego ministerjum spraw wewnętrznych wydał rozporządzenie, mocą którego jest zakazany wyszynk alkoholu w dni wyborów, t. j. w sobotę 4 marca i w niedzielę 5 marca oraz w sobotę 11 marca i w niedzielę 12 marca.

Z Bytomskiego.

Przed sądem ławniczym **w Bytomiu** stanął górnik Jan Matysek **z Stolarzowic,** oskarżony o wyłudzenie zaświadczenia zgonu swej żony i pobranie 600 marek pośmiertnego z kasy pogrzebowej kopalni „Hrabina Joanna“ w Bobrku. W grudniu ubiegłego roku przybył M. do jednego z lekarzy bytomskich, płacząc i narzekając na swój ciężki los, jaki go spotkał wskutek nagłej śmierci swej żony. Jakoteż wyłudził od lekarza poświadczenie zgonu, z którem udał się natychmiast do kasy pogrzebowej kopalni „Joanna“, gdzie mu z miejsca wypłacono 600 marek pośmiertnego. Oszustwo wyszło na jaw i M. wytoczono proces. Na rozprawie tłumaczył się oskarżony, że za uzyskane 600 marek kupił meble. Zaprzeczyła temu rzekomo zmarła żona i oświadczyła, że mąż jej przyniósł tylko dzieciom na wigilię za parę fenygów słodyczy. Sąd wydał wyrok, skazujący Matyska na 4 miesiące więzienia.

Z Zabrskiego.

Do rady miejskiej na miasto **Zabrze** kandydują na miejscach czołowych dotychczasowy radny miejski Ambroży Pordzik i sekretarz związkowy Franciszek Trąbalski. Do osoby ostatniego wypowiedzieliśmy nasze zdanie w zeszłym tygodniu przy omawianiu wyborów do sejmiku prowincjonalnego. Dodajemy tylko, że kumanie się z socjalistami zemści się strasznie na sprawie polskiej. Jest to niedorzeczne pociągnięcie polityczne i minie sporo czasu do zupełnego naprawienia tej krzywdy.

W ubiegłą sobotę wieczorem zdarzył się **w Zabrzu** tragiczny wypadek rodzinny. Niejaki Eryk Dietrich **zjawił się w** mieszkaniu swego teścia **Musioła,** zamieszkałego przy ulicy Następcy Tronu 397 i zastrzelił tamże swoją żonę. Także jej ojciec został zraniony i musiano go odstawić do lecznicy. Sprawcę zbrodni ujęto. Dotychczas jeszcze nie stwierdzono, co było przyczyną podwójnej zbrodni.

Z Gliwickiego.

Zamachu bombowego na lokal gazety socjalistycznej **w Gliwicach** dokonano w tych dniach. Wskutek wybuchu uległy zniszczeniu olbrzymie szyby wystawowe, częściowo front domu i drzwi. W sąsiednich domach i sklepach wyleciały szyby. Ofiar w ludziach nie było. Sprawców nie ujęto, nie ulega jednak wątpliwości, że należą oni do obozu Hitlera.

*

Komitet wyborczy **miasta Gliwic** wygotował listę kandydatów do rady miejskiej w następującym porządku: 1. Śliwka z Szobiszowic, 2. Dworaczek z Sośnicy, 3. Siwiec z Żernik, 4. Aulich z Gliwic, 5. Fitzek z Wójtowejwsi, 6. Preiss z Gliwic, 7. Mnoche z Sośnicy, 8. Gadziński z Gliwic. W dniu 12 marca br. wszyscy rodacy głosują na listę polską. Niech wszyscy idą do urny wyborczej i oddają głosy swoje na polskich kandydatów do rady miejskiej. Niech w dniu tym każdy spełni swój obowiązek obywatelski.

Z Opolskiego.

W tych dniach wieczorem wykonano napad rabunkowy na pewnego handlarza bydła **z Greczu,** powracającego do domu samochodem. Bandyci urządzili w lesie zasadzkę, mianowicie przez drogę przeciągnęli długi łańcuch. Kierownik samochodu spostrzegł przeszkodę i zatrzymał wóz. W tej samej chwili przystąpiło do samochodu kilku ludzi, którzy zażądali od handlarza wydania gotówki. Kierownik samochodu oddał kilka strzałów. Na takie przyjęcie bandyci nie byli przygotowani, więc oddalili się w pośpiechu. Powiadomiona o napadzie żandarmerja, rozpoczęła natychmiast poszukiwania za bandytami. Jednego z nich aresztowano u jego narzeczonej. Wydał on swoich wspólników, którzy krótko potem znaleźli się w rękach opiekunów prawa.

Z Prudnickiego.

Polacy w najdalej na zachód wysuniętym powiecie prudnickim na konferencji powiatowej **w Głogówku** postanowili przystąpić z własną listą polską do wyborów powiatowych. Do sejmiku powiatowego ustalono następującą listę kandydatów: 1. rolnik Jan Dziadek z Mionowa, 2. rolnik Karol Augustyn III z Grabiny, 3. rolnik Teodor Klose z Otok 4. rolnik Rudolf Grehlich z Wierzchu. Równocześnie zadecydowano przystąpić do wyborów gminnych.

*

W rodzinie rolnika Kochanka **w Dzierżysławicach** obchodzono w poniedziałek rzadką uroczystość. W tym dniu dwaj synowie i córka obchodzili małżeńskie swe gody.

*

W środę rano srożył się **w Wierzchu** pożar, który zniszczył chlewy wdowy Rakowej wraz z zapasami paszy. Przy gaszeniu ognia syn Rakowej został ciężko poparzony, zaś dwie inne osoby odniosły okaleczenia przez spadające belki.

Składajcie datki na pomoc dla bezrobotnych. — Konto P. K. O. 307.795.

Program radjowy.

Czwartek, 2 marca 1933 r.

Katowice. Godz. 11.40 Codzienny przegląd prasy polskiej. 11.50 Komunikat czasu oraz hejnał z Krakowa. 12.10 Intermezzo muzyczne. 12.30 Komunikat meteorologiczny. 12.35 XVIII-ty koncert szkolny z Filharmonji Warszawskiej. 15.10 Komunikat eksportowy. 15.15 Komunikat gospodarczy. 15.25 Komunikat gospodarczy i urzędowa cedula giełdy zbożowej i towarowej w Katowicach. 15.35 „Dostosowanie odzieży do warunków pracy“. 15.50 Muzyka lekka (płyty). 16.25 Kurs średni języka francuskiego. 16.40 „Mowa zwierząt“. 17.00 Recital fortepianowy p. Karola Szafranka. 17.40 Odczyt. 18.00 Odczyt dla maturzystów (Dział „Literatura polska“ pt.: „Mickiewicz“ — odczyt III-ci — wygł. prof. Konrad Górski. 18,25 Muzyka lekka. 19.00 Mieczysław Mikuła: Feljeton pt.: „Mistrzostwa hokejowe w Pradze“. 19,15 Rozmaitości. 19,25 Komunikaty harcerskie. 19.30 Kwadrans literacki. 19.45 Prasowy dziennik radjowy. 20.00 Koncert wieczorny. W przerwach wiadomości sportowe oraz dodatek do prasowego dziennika radjowego. 21.30 Słuchowisko. 22,20 Muzyka taneczna. 22.55 Komunikat meteorologiczny.

Wrocław, Gliwice. Godz. 6,15 gimnastyka i koncert. 9,00 poranek szkolny. 11,15 komunikaty. 11,50 odczyt rolniczy. 11,50 koncert. 13,45 komunikaty. 14,05 płyty. 14,45 rozmaitości. 15,10 komunikaty. 15,30 odczyty. 16,10 koncert. 16,45 program dzieci. 17,15 koncert. — 17,45 odczyty. 19,00 koncert. 20,00 odczyt rządowy. 21,15 komunikaty. 21,25 słuchowisko.

Morawska Ostrawa. Godz. 6,15 Gimnastyka i rozmaitości. 10,10 muzyka wiejska. 11,00 płyty i komunikaty. 12,30 koncert. 13,30 transmisje z Pragi. 16,00 odczyt. 16,10 koncert. 17,10 komunikaty. 17,20 muzyka dla młodzieży. — 17.50 płyty. 18,00 odczyty. 18,25 audycja niemiecka, 19,00 bicie zegara — prasa. 19,10 lekcja angielskiego. 19,25 odczyt. 19.40 pieśni. 20,20 koncert. 20,00 komunikaty. 22,15 płyty.

Piątek, 3 marca 1933 r.

Katowice. Godz. 11.40 Codzienny przegląd prasy polskiej. 11.50 Komunikat czasu oraz hejnał z Krakowa. 12.10 Koncert z płyt gramofonowych. 13.15 Komunikat gospodarczy. 13.20 Komunikat meteorologiczny. 15.10 Komunikat eksportowy. 15.15 Komunikat gospodarczy. 15.25 Chwilka lotnicza i przeciwgazowa. — 15.30 Chwilka morska i kolonjalna. 15.35 Przegląd wydawnictw perjodycznych. 15.50 Bajeczki cioci Heli dla dzieci. 16.05 Pogadanka z dziedziny kosmetyki. 16.20 Odczyt dla maturzystów (Dział: „Historja“) pt.: „Feodalizm“ — wygł. prof. Henryk Paszkiewicz. — 16.40 „Powstanie styczniowe a zagranica“. — 17.00 Koncert. 18.00 Odczyt dla maturzystów (Dział: „Literatura Polska“) pt.: „Antoni Malczewski“ — wygł. prof. Konrad Górski. 18.20 Muzyka lekka (płyty). 18.50 Komunikat dla narciarzy. 19.00 „Józefińskie azalje“. 19.15 Rozmaitości. 19,25 Komunikaty sportowe. — 19.30 Feljeton. 19.45 Prasowy dziennik radjowy. 20.00 Omówienie koncertu z Genewy. — 20.15 Feljeton. 20.30 Koncert europejski z Genewy. 22.30 Wiadomości sportowe. 22.35 Dodatek do prasowego dziennika radjowego. 22.45 Intermezzo muzyczne. 22.55 Komunikat meteorologiczny. 23.00 Skrzynka pocztowa w języku francuskim.

Wrocław, Gliwice. Godz. 6,15 gimnastyka i koncert. 8,15 kącik dla kobiet. 10,10 poranek szkolny. 11,15 komunikaty. 11,30 koncert. 13,05 i 14,05 płyty. 13,45 komunikaty. 14,45 rozmaitości. 15,10 komunikaty. 15,40 program dla młodzieży. 16.10 koncert. 17,55 odczyty. 19,75 odczyt o Ameryce. 20,00 muzyka z opery: „Idomeneo“. 21.00 komunikaty. 21,10 koncert filharmonji. 22,10 komunikaty. 22,25 odczyt.

Morawska Ostrawa. Godz. 6,15 Gimnastyka i rozmaitości. 9,30 płyty. 9,55 komunikaty i płyty. 10,30 poranek szkolny. 11,55 komunikaty i płyty. 12,30 koncert. 13,30 transmisja z Pragi. 16,00 odczyt. 16,10 koncert. 16.55 odczyt. 17,05 muzyka kameralna. 18,05 odczyty. 18,25 audycja niemiecka. 19,00 bicie zegara — prasa. 19,10 odczyt. 19,25 słuchowisko. 19.55 koncert 20,30 transmisja z Szwajcarji. 22,00 komunikaty.

Sobota, 4 marca 1933 r.

Katowice. Godz. 11.40 Codzienny przegląd prasy polskiej. 11.50 Komunikat czasu oraz hejnał z Krakowa. 12.10 Koncert z płyt gramofonowych. 13.05 Komunikat gospodarczy. 13.10 Komunikat meteorologiczny. 13.15 Poranek szkolny ze Lwowa. 15.10 Komunikat eksportowy. 15.15 Komunikat gospodarczy. 15.25 Wiadomości wojskowe i strzeleckie. 15.35 Słuchowisko dla dzieci. 16.00 Skrzynka pocztowa cioci Heli dla dzieci. 16.20 Odczyt „O Łotwie“. 16.40 „Pycha polska u Wyspiańskiego“. 17.00 Nabożeństwo z Ostrej Bramy w Wilnie. 18.05 Muzyka lekka i taneczna. 19.00 Rozmaitości. 19 10 „Zwyczaje ludowe na Morawach i w Słowacji“. 19.30 „Na widnokręgu“ 19.45 Prasowy dziennik radjowy. 20.00 Muzyka lekka. W przerwach wiadomości sportowe oraz dodatek do prasowego dziennika radjowego. 22.05 Koncert Chopinowski. 22.40 Feljeton. 22.55 Komunikat meteorologiczny. 23.00 Muzyka taneczna. 23.30 Wiadomości z kraju dla członków Polskiej Ekspedycji Polarnej na Wyspie Niedźwiedziej. 23.35—24.00 Muzyka taneczna (płyty).

Wrocław, Gliwice. Godz. 6.15 gimnastyka i koncert. 11,15 komunikaty. 11.30 do 15,10 jak w piątek. 15,40 feljeton filmowy. 15,50 odczyty. 16.40 koncert. 17,30 odczyty. 19,00 z Nowego Jorku. 19,20 płyty. 20,00 audycja rządowa. — 21,15 koncert. 22,00 komunikaty, następnie do godz. 24,00 koncert.

Morawska Ostrawa. Godz. 6,15 Gimnastyka i rozmaitości. 10,10 koncert orkiestry 40 pp. 11,00 płyty i komunikaty. 12,00 odczyt. 12,10 płyty i komunikaty. 12,30 koncert. 13.30 transmisje z Pragi. 16,00 odczyt. 16,10 koncert. — 17,10 komunikaty. 17,20 lekcje czeskiego i niemieckiego. 17,50 esperanto. 18,00 odczyty. 18,25 koncert orkiestry kolejarzy. 19,00 bicie zegara — prasa. 19,25 słuchowisko. 19,55 rewja. 21,00 muzyka operetkowa. 22,00 komunikaty. 22,15 koncert.

TEATR I SZTUKA.

Koncert braci Szafranków.

Świetnie w opinji naszych melomanów zapisani z zeszłorocznych wystąpień skrzypek i pianista bracia Szafrankowie nie zapominają o rodzinnem mieście i, ulegając prośbom miejscowego społeczeństwa, postanowili dać w Rybniku koncert utworów najznakomitszych kompozytorów. Koncert odbędzie się w Rybniku, w dniu 6 marca br. w sali Hotelu Polskiego. W program koncertu wejdą utwory najnowszych i dawniejszych twórców tak polskich jak i zagranicznych. Świetna technika gry obu wirtuozów głęboka kultura muzyczna. znakomita zdolność wczucia się w ducha odtwarzanego utworu u obu mistrzów zapowiadają pyszną. a tak niezwykle rzadką na tutejszym terenie siestę dla naszej publiczności. Koncert Szafranków niewątpliwie. jak i w roku poprzednim. zgromadzi tłumy naszej łaknącej prawdziwie artystycznej muzyki publiczności i stanie się ogólnem rendez-vous miasta i okolicy. O szczegółach koncertu nie omieszkamy powiadomić w odpowiednim czasie.

*

TEATR POLSKI W KATOWICACH

REPERTUAR:

Piątek, dnia 3 marca „Proboszcz wśród ubogich" o godz. 20.

Sobota, dnia 4 marca „Kwadratura Koła" o godz. 20.

Niedziela, dnia 5. marca: „Artyści" o godzinie 16.

Niedziela, dnia 5. bm.: „Proboszcz wśród ubogich" o godzinie 20.

Teatr Polski na prowincji.

Czwartek, dnia 2 marca „Pod zarządem przymusowym" w Knurowie o godz. 19.30.

Sobota, dnia 4 marca „Kupiec Wenecki" w Król. Hucie o godz. 15.15.

Poniedziałek, dnia 6. marca: „Kwadratura Koła" o godzinie 19.30 w Bielsku.

Repertuar kinoteatrów w Katowicach

Kino Capitol: „Moby Dick" (czarny kapitan) — prolongowany do środy; od czwartku „Ziemia niczyja"

Kino Casino: „Flip i Flap jako włóczędzy".

Kino Colosseum: „Zwycięstwo czarnego Dżeka".

Kino Palace: „Syn białych gór".

Kino Rialto: „Dobranoc Wiedniu".

Kino Union: „Miłość króla ringu".

Repertuar kinoteatrów w Król. Hucie

Kino Apollo: „Hallo Berlin" — Hallo Paryż" i „Kinomanjak"

Kino Colosseum: „Bezdomni na ulicach Moskwy" i „Kurjer syberyjski"

Kino Roxy: „Człowiek małpa" i „Cohn i Kelly w Hollywood".

Wiadomości handlowe.

Notowania giełdy zbożowej i towarowej w Katowicach

z dnia 27 lutego 1933 r.

Ceny rozumieją się za 100 kg parytet wagon Katowice, w handlu hurtownym, ładunkach wagonowych.

	Ceny tranzakcyjne	Ceny orientacyjne
Żyto	22,00—23,00	20,50—21,50
Pszenica jednolita	31,00—33,00	32,00—33,00
Pszenica zbierana		31,00—32,00
Owies jednolity	20,00	19,00—20,00
Owies zbierany	17,75—18,50	18,00—19,00
Jęczmień na kaszę	18,50	17,50—18,50
Jęczmień browarny		19,50—22,50
Jęczmień pastewny		16,50—17,50
Łubin żółty	15.00	13,00—15,00
Łubin niebieski	10,50—11,00	10,50—11,50
Groch Wiktorja	27.00	26,00—28,00
Mąka kartoflana		26,50—27,50
Mak	150,00	140 — 150
Hreczka		20,00—21,00
Kukurydza		20,00—21,00
Mąka psz. grysik.	61,40	59,00—61,00
Mąka psz. 65 proc.	53,50—54,25	52,00—54,00
Mąka żytnia do 55 proc.		33,50—34,50
Mąka żyt. do 65 proc.	31,65—32,60	31,00—32,00
Mąka żytnia do 70% sitkowa		30,00—31,00
Mąka żytnia razowa do 95 proc.		28,00—29,00
Otręby pszenne grube	10,50—10,55	9,75—10,75
Otręby pszenne średnie	9,75	9,25—10,00
Otręby żytnie	9,50	9,00—10,00
Kuchy lniane	22,00	21,75—22,25
Kuchy rzepak.	16,50	15,75—16,75
Kuchy słonecznik 43—44 proc.		16,50—17,50
Słoma prasowana		5,25— 5,50
Siano		8,50— 9,00
Groch polny do siewu		20,00—22,00

Ogólny obrót: 2 147.50 ton. Seradela 18,25 do 21,00 Peluszka 16,75—18,75. Koniczyna czerwona bez kanianki 145—149. Usposobienie utrzymane.

Ceny targowe w Pszczynie

z dnia 28 lutego 1933 r.

Nabiał: Masło wiejskie 1 funt 1,40—1,50 Masło mleczarniane 1 funt 1,70. Jaja 1 sztuka za 0,07—0,08. Twaróg 1 funt 0,25—0,30. Mleko za 1 litr 0,25.

Mięso: Wieprzowina 1 funt 0,70. Wieprzowina bez dokładki (kotlety) 0,85. Wołowina 0,60 Cielęcina 0,60 Osierdzie, mózg itd. 0,45. Okrasa świeża 0,90. Okrasa i mięso wędzone 1,20. Łój 0,75 Smalec 1,00.

Owoce: Jabłka doborowe 1 funt 0,70—1,00. Jabłka do gotowania 4 funty za 1 zł. Cytryny sztuka 0,10.

Jarzyny: Kapusta biała 1 funt 0,10. Kapusta modra 1 funt 0,20. Marchew 1 funt 0,05. Cebula 1 funt 0,10. Kartofle (centnar 50 kg) 3,00. Kartofle 10 funtów za 0,30.

Drób: Kury 3,00—4,50. Gęsi 8,00—9,00.

Targ na prosięta: Para prosiąt 35,00—50,00 zł.

Giełda zbożowa w Poznaniu

w dniu 27 lutego 1933 r.

Notowano za 100 kg: Żyto 17,75—18,00. — Pszenica 33,50—34,50. Jęczmień browarowy 15,50—17,00. Jęczmień 13,75—15,00. Owies 16,25—16,50. Mąka żytnia 28,50—29,50. Mąka pszenna 52—54. Otręby żytnie 11,00—11,25. Otręby pszenne 10,25—11,25. Otręby pszenne grube 11,25—12,25. Rzepak 43—44. Rzepik 42—47. Gorczyca 37—43. Wyka latowa 12,50—13,50. Peluszka 12—13. Groch Wiktorja 20—23 Groch Folgera 35—40 Łubin niebieski 6,50—7,50. Łubin żółty 9—10. Seradela 14—15. Koniczyna czerwona 90—100. Koniczyna biała 70—100. Koniczyna szwedzka 80—110. Ogólne usposobienie spokojne.

Giełda pieniężna w Warszawie

w dniu 28 lutego 1933 r.

Dolar amerykański 8,91¾. Funt szterlingów 30,28. 100 franków francuskich 35,03. 100 lirów włoskich 75,39 100 frank. szwajcarskich 173,12. 100 guldenów holenderskich 359,30. 100 franków belgijskich 124,84. 100 guldenów gdańskich — 173,97.

Giełda zbożowa we Wrocławiu

w dniu 27 lutego 1933 r.

Za 1.000 kg: Pszenica 177—195. Żyto 152—156. Owies 122. Jęczmień browarowy 180 Jęczmień krajowy 167. Jęczmień zimowy 152. Za 100 kg: Len 21 Gorczyca 27. Mak niebieski 76. Mąka pszenna 70 proc. 26—26 i pół. Mąka żytnia 21—21 i pół. Mąka przednia 32—32 i pół.

Kurs złotego w Berlinie.

Dnia 27 lutego płacono w Berlinie za noty polskie na Warszawę. Katowice i Poznań po 47,15—47,35. Wielkie banknoty po 46,95—47,35.

Odpowiedzi redakcji.

K. W. J. Mysłowice. Wolne od opłaty stemplowej są pokwitowania, stwierdzające odbiór przedmiotów, których wartość nie przewyższa 50 zł.

J. S. w Rybnickiem. Informacyj udzieli każdy hurtowny handel mąki.

F. P. Kochcice. 1. Nieznamy takich firm w Niemczech. Informacyj udzieli Izba Handlowa w Katowicach. 2 Spółdzielnia o ile nam wiadomo, nie zasługuje na zaufanie, to też ostrożność jest bardzo wskazana.

Sprawy towarzystw.

Katowice. Zebranie Związku Miłośników Sceny w Katowicach odbędzie się w środę 1-go marca o godzinie 19 w „Strzesze Górniczej" ulica Andrzeja 21. Goście mile widziani!

Roździeń-Szopienice. W piątek, dnia 3 marca br. o godzinie 19 odbędzie się w gimnazjum (parter) miesięczne zebranie miejscowego koła Związku Obrony Kresów Zachodnich.

Ornontowice. Kwartalne zebranie inwalidów, wdów i sierot odbędzie się w niedzielę 5 marca br. o godzinie 2 po południu na sali gminnej, na które się serdecznie zaprasza wszystkich członków i wszystkie członkinie z powodu ważnych spraw i omówienia naszej niedoli.

Nadesłane.

W zrozumieniu ciężkiego położenia gospodarczego, które daje się wszystkim dotkliwie we znaki przygotowywuje **H. Nebel i Ska w Mikołowie** swoje znane „BIAŁE TYGODNIE", które dadzą możność Szan. Publiczności zaopatrzyć się w różne towary najlepszej jakości po niebywale niskich cenach. Przedewszystkiem zaznacza się. że płótna. jak również i inne towary będą po cenach wprost bezkonkurencyjnych. a to dlatego. że firma ta wykańcza je częściowo sama co wpływa dodatnio na zmniejszenie się kosztów własnych. Zatem każdy miał sposobność przekonać się o tem dnia 27 lutego br., w dniu otwarcia wystawy i rozpoczęcia sprzedaży. Praca wre w całej pełni i ma na celu uwidocznienie tych korzyści, które każdy kupujący może w wyżej wymienionej firmie osiągnąć. znanej ze swej solidności, rzetelnej i skorej obsługi.

Skorzystajcie więc z tej okazji i zaopatrzcie się w potrzebne towary w tej firmie.

Kronika radiowa.

Kazania postne przez radjo.

JE. ks. Biskup Adamski wygłosi we wszystkie niedziele Postu Wielkiego o godz. 16 w katedrze katowickiej kazania postne. Kazania te będą nadane przez radjo.

Czy jesteś już członkiem Ligi Morskiej i Kolonjalnej?

Zgłaszać się można: Katowice. Plebiscytowa 1.

Wydawnictwo: Katolika Polskiego Górnoślązaka Gońca Śląskiego. Katolika Śląskiego i Gwiazdki Śląskiej — **Za redakcję odpowiada:** Franciszek Godula Król. Huta — **Nakładem:** Ziednoczone Wydawnictwo Gazet Spółka z ogr. odp. Katowice ul. św. Stanisława 4 tel. 14—14. **Drukiem:** Drukarnia Śląska S-ka z ogr. odp. Katowice ul. Batorego 2 — tel. 8-78.

ULGĘ I UZDROWIENIE MILJONOM

CIERPIĄCYCH NA REUMATYZM, NERWOBÓLE, ŁAMANIA W KRZYŻACH, BÓL GŁOWY ITP. NIESIE NAJSKUTECZNIEJ NACIERANIE

ICHTIOMENTOL

DO NABYCIA WE WSZYSTKICH APTEKACH

Restauracja Siedner

Katowice, ulica św. Stanisława 2.

*

Szan. Klientelę zawiadamiam uprzejmie, że objąłem kierownictwo powyższej restauracji. Polecam znakomitą kuchnię, dobrze pielęgnowane piwa i inne napoje.

Ceny znacznie zniżone.

Proszę o łaskawe poparcie

W. Losert.

Meble

50% — 75% taniej

Sypialnie dębowe 10 części tylko 595 zł

Sypialnie mahagoni tylko . . 1000 zł

Kuchnie 7 części tylko . . . . 175 zł

Gwarancja pisemna do lat 25.

Źródło Mebli

Katowice. Piłsudskiego 25 Starowiejska

Nasiona warzywne

najprzedniejszej jakości z własnej hodowli poleca po bardzo niskiej cenie. Cenniki wysyła się gratisowo.

Ogrodnictwo Powiatowe

w Starejwsi, pow. Pszczyna, Telef. 115.

Popieraj przemysł krajowy!

Polskie Linje Lotnicze „Lot"

Oddział Katowice

Rozkład lotów

ważny od 1 marca do 30 kwietnia 1933 r.

Poniedziałki, środy i piątki:

Odloty

do Warszawy o godzinie 8,00.

Przyloty

z Warszawy o godzinie 16,00.

Wtorki, czwartki i soboty:

Odloty

do Brna i Wiednia o godzinie 11,25,

do Krakowa (połączenie do Warszawy) o godzinie 12,05.

Przyloty

z Krakowa (połączenie z Warszawy) o godzinie 10,55,

z Brna i Wiednia o godz. 11,35.

Katowice, dnia 25 lutego 1933 r.

Polskie Linje Lotn. „Lot", Oddz. Katowice

Rozkład jazdy samochodów

ważny od dnia 1. III. do 30. IV. 1933 r.

Poniedziałki, środy i piątki:

L. p.	Odjazd z lotniska	Odjazd z miasta	Cel jazdy:	Jaki samochód
1.	7²⁰	7³⁵	Pasażer. do Warszawy i urzędnicy	Chevrolet

Wtorki, czwartki i soboty:

L. p.	Odjazd z lotniska	Odjazd z miasta	Cel jazdy:	Jaki samochód
1.	8⁰⁵	8²⁰	Urzędnicy	Chevrolet
2.	10⁵⁰	11⁰⁰	Pasażerowie do Brna i Wiednia	Chevrolet
3.	11³⁰	11⁴⁰	Pasażerowie do Krakowa	Chevrolet

Wolne posady

Dziewczyna, chętna do pracy, z branży kolonjalnej, z dobr. świadectwami, potrzebna. Król. Huta, Szopena 14 m. 6. Kreisel.

Sprzedawaczki poszukuję dla mego składu mięsa i wędlin. Wielkie Hajduki. Krakowska 93.

Panna do bufetu, młodsza, zdrowa, z kaucją od 1 marca potrzebna. Król. Huta, ul. Ks. Łukaszczyka nr. 5, Hotel Górnośląski.

Uczeń piekarski, wytrzymały, potrzebny zaraz. Król. Huta. Hajducka 8. G. Landsman

Czeladnik piekarski młody, może się zgłosić. Król. Huta, Hajducka nr. 14. P. Szczasny.

Przy dwurazowem zamówieniu drobnego ogłoszenia o niezmienionym tekście bezpośrednio w naszej administracji umieszczamy tosamo ogłoszenie bezpłatnie po raz trzeci. Z tej ulgi mogą korzystać tylko osoby prywatne.

Popieraj przemysł krajowy!

H. Nebel i Ska., Mikołów

Rynek 2 Tylko w domu p. Oskara Blasla **Rynek 2**

Od poniedziałku 27. 2. b. r.

Białe Tygodnie

Sensacyjne ceny

tylko podczas „Białych Tygodni". — Sprzedaż tylko za gotówkę.

Materjał na ręczniki mtr. tylko 0.75, 0.65, 0.50	0,19	Poszwy Ia 80 cm szer. mtr 0.95; 130 cm mtr 1.50	
Płótno białe 70 cm szer. 0.45; 80 cm 0.60		Wsypy różowe 80 cm szer. mtr.	0.85
Surówka 70 cm szer. mtr. 0.75, 0.60	0.39	Ia wsypy różowe 80 cm. mtr.	1.50
140 cm — mtr. 1.30 1.10		130 cm. szer. mtr. 2.50	
Flanela na koszule mtr.	0.60	Barchan gładki i w desen mtr.	0.95
Welur-molton biały i kolorowy mtr.	0.65	Płótno na prześcieradło 140 cm. szer. mtr.	1.30
Madapolam w najpiękniejszych kolorach mtr.	0.80	Gradel na poszwy 80 cm. szer. mtr.	1.50
		130 cm. szer. mtr. 2.60	
Ia Madapolam 80 cm. szer. mtr.	0.95	Adamaszek na obrusy i kapy na łóżka 140 cm sz. mtr	2.25
Poszwy mtr.	0.60	Materjał na obrusy w łóżk. kolor. 140 cm szer mtr.	2,25
Poszwy 130 cm. szer. mtr.	1.20	Garnitur • 1 pierzyna i 2 poduszki haftowane tylko	8,95

Pokoje

Duży pokój umeblowany, słoneczny dla jednego lub dwóch panów od zaraz do wynajęcia. Ziętakowa, Katowice, M. Piłsudskiego nr. 40 lewa.

Ceny kryzysowe!

Dobre różne MEBLE jak: **kuchnie**

przy gotówce do połowy rachunku

za bezcen - poniż. własn. ceny.

DOMY MEBLOWE:

Katowice, ul. 3 Maja 7 (gmach kina Colosseum) f-ma „Dąb".

Pszczyna, ulica Piastowska 21, f-ma „Meblopol".

Krem Aloma Liberti

Jedynie KREM ALOMA Liberti zawiera czynną substancję radjoaktywną. która nadaje twarzy świeży młodzieńczy wygląd i powoduje stopniowe zanikanie zmarszczek i starzenia skóry. nie wytwarzając przytem skutków ubocznych. Krem ALOMA posiada pozatem wytworny zapach chroni cerę od ujemnych zmian atmosferycznych i usuwa wszelkie pryszcze. a jednocześnie służy jako wyśmienity podkład pod puder.

ODCISKI

zgrubiałą skórę i brodawki usuwa bez bólu i bezpowrotnie znany od ½ wieku

KLAWIOL

FABRYKA CHEM.-FARMACEUTYCZNA „AP. KOWALSKI" WARSZAWA